

GGD
Rotterdam-
Rijnmond

g e m e e n s c h a p p e l i j k e r e g e l i n g

Geachte informateur,

De GGD Rotterdam-Rijnmond (RR) staat sinds het begin van de coronacrisis vol in de frontlinie. Gezamenlijk, met onze partners in de keten, hebben we een ongekennde operatie neergezet. Naast deze cruciale rol in de bestrijding van de coronapandemie, staat de GGD, samen met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), gemeenten en partners voor een minstens even belangrijke, minder zichtbare publieke taak: het bewaken, beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving voor alle inwoners.

Waar we ons nu uitsluitend richten op ziekte en zorg, is het noodzakelijk de focus te verleggen naar gezondheid en preventie. Alleen dan kunnen de toenemende gezondheidsverschillen, de oplopende gezondheidsproblemen en de groeiende zorgkosten een halt worden toegevoerd. Dit vereist een structurele en substantiële investering in een brede en samenhangende aanpak.

Met deze brief roepen we u op om u hard te maken voor deze structurele investering en om herstel en versteviging van de Publieke gezondheidszorg hoog op de agenda te zetten tijdens de formatie.

Herstel en versteviging fundament Publieke Gezondheidszorg noodzakelijk

De coronacrisis en de gevolgen van de bezuinigingen op de publieke gezondheidszorg in de laatste decennia, laten zien dat het anders moet:

- Een slagvaardige, lerende en schaalbare crisisorganisatie is noodzakelijk voor onder andere de bestrijding van infectieziekten.
- Daarnaast is een publieke gezondheidsstructuur nodig, die in governance en financiering ruimte biedt om in te zetten op bescherming, preventie en het stimuleren van gezonde leefstijl en gezonde leefomgeving.
- Daarbij moet ruimte zijn en blijven voor lokaal maatwerk en de steeds belangrijker wordende regionale inzet met zorg- en overige (netwerk)partners.

Er is veel geld nodig voor versterking van de Publieke Gezondheid, voor onder andere preventie en versterking van de professionele bezetting na de huidige pandemie, in voorbereiding op een volgende pandemie en op andere crises die de gezondheid raken. Er wordt nu veel geïnvesteerd in de landelijke crisisorganisatie, maar investeringen in preventie en de versterking van de regionale GGD'en blijven onverminderd noodzakelijk. De VNG (middels de commissie Zorg Onderwijs Jeugd) ondersteunt dit pleidooi, waar gemeenten een regierol hebben in de regionale preventie infrastructuur.

Gezondheidsbescherming, als taak neergelegd bij de gemeenten, heeft het in de achterliggende jaren vaak verloren van andere budgettaire noden, waardoor de GGD'en het geleidelijk met steeds minder budget moest stellen. Dit is niet slechts een landelijke trend. De GGD RR ervaart het aan den lijve. In de meest recente benchmark (2019) zien we dat inwonerbijdragen tussen GGD'en sterk uiteenlopen. De GGD Rotterdam-Rijnmond ligt met de vastgestelde inwonerbijdrage van €5,77 (tarief 2018) ver onder het landelijk gemiddelde van €14,33 (2018). Deze lage inwonerbijdrage matcht niet met de uitdagingen en kwetsbaarheden, die door de coronapandemie nog pijnlijker aan het licht zijn gekomen, die de regio Rijnmond kent.

Hieronder sommen we de maatregelen en investeringen waarvoor nieuwe colleges aan de lat staan, om de basis van publieke gezondheidszorg te herstellen, op. Naast het herstellen van deze basis dienen we er tegelijkertijd voor te zorgen dat onze regio beter is toegerust en voorbereid zal zijn op de voorzienbare gezondheidsuitdagingen in de nabije toekomst.

Toekomstbestendige GGD

Op 1 juli 2021 heeft het algemeen bestuur van de GGD Rotterdam-Rijnmond het visiedocument 'GGD 3.0: Koers voor de toekomst' unaniem vastgesteld (bijlage 1). Deze visie is gericht op het beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in de regio Rijnmond. De nieuwe koers is gebaseerd op geleerde lessen van de coronacrisis, maar ook op maatschappelijke trends en ontwikkelingen op het terrein van de volksgezondheid.

Deze nieuwe koers is door het algemeen bestuur vastgesteld zonder financiële dekking. Enerzijds in de verwachting dat er vanuit het Rijk extra middelen ter beschikking zouden komen, anderzijds geven we op deze manier de nieuwe colleges de mogelijkheid invloed uit te oefenen en te sturen op de nieuw in te stellen 4-jaarsbegroting van de GGD RR.

De GGD RR wil samen met de regiogemeenten en ketenpartners de komende jaren inzetten op:

1. Een robuuste en slagvaardige organisatie

Niet alleen tijdens een pandemie is een goed functionerende GGD onmisbaar. Ook bij andere gezondheids crises, denk aan welvaartsziekten als obesitas en milieu gerelateerde bedreigingen voor de gezondheid. De GGD moet in staat zijn en blijven om op hoog niveau haar taken te kunnen (blijven) uitvoeren. Dat vraagt om een gedegen samenwerkingsstructuur met regionale partners, intensieve kennisdeling, een heldere taakopvatting en duidelijke, goed vastgelegde verantwoordelijkheden.

2. Moderne digitale infrastructuur

Data- en kennis gedreven werken vormt de ruggengraat van de nieuwe koers. Dat maakt het mogelijk om gezondheidsrisico's te voorspellen, snel te signaleren, te volgen en te bestrijden. De GGD ziet hier als data- en kennisknooppunt een nieuwe rol voor zichzelf: het ontsluiten, verzamelen en verwerken van gezondheidsinformatie, inclusief het aansprekend en duidelijk presenteren daarvan. Een goede data-infrastructuur maakt ook snelle opschaling mogelijk. Daarnaast leerde de coronacrisis ons hoe belangrijk het is verschillende doelgroepen zo efficiënt, effectief en inclusief mogelijk te bereiken. Ook daarvoor is goede informatie onmisbaar.

3. Ziekten voorkomen, is beter dan genezen

Daarbij willen we in Rotterdam-Rijnmond de aandacht verleggen van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheidsbevordering via een gezonde leefstijl'. Niet alleen door het voorspellen en vroegtijdig signaleren van gezondheidsrisico's, maar ook door gezond gedrag te stimuleren en faciliteren. Een gezonde leefstijl voorkomt en verlaagt specifieke gezondheidsrisico's. De GGD RR wil hiervoor een regionaal preventie-kennisplatform ontwikkelen waar succesvolle initiatieven gedeeld worden. Daarbij willen we intensief samenwerken met gemeenten, huisartsen, Centra voor Jeugd en Gezin, ziekenhuizen, zorgkantoren, zorgverzekeraars en andere lokale en regionale partners en initiatieven.

4. Investeren in gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving draagt bij aan de gezondheid van inwoners. De GGD RR wil haar expertise inzetten middels integrale betrokkenheid bij grote stedelijke en gebiedsontwikkelingen (woonwijken, infrastructuur etc.): opgaven waarbij het wenselijk is dat de gezondheidsbescherming van inwoners op eenzelfde wijze geborgd is en er voldoende aandacht is voor een uitnodigende omgeving om te bewegen, ontmoeten en ontspannen.

Maatschappijwinst: veerkrachtige burgers en kansengelijkheid

Als we investeren in de vitaliteit van burgers, versterkt dat hun welbevinden. Het creëert gelegenheid om hun kapitalen op- en uit te bouwen. Dat voedt tevens de sociale en economische kracht van een gemeente. Het draagt eraan bij dat alle inwoners kansen hebben om talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te benutten; dat zij naar vermogen meedoen op de arbeidsmarkt en in hun sociale omgeving; en dat zij veerkracht en vitaliteit tonen als het tegengit. Dat vraagt een samenhangend aanbod zowel op stedelijk, als op buurniveau, met nauwe banden tussen (gezondheids)zorg, welzijn, sport, cultuur en onderwijs, werk en inkomen, en ruimtelijke ontwikkelingen.

Kortom:

Een structurele investering is nodig om de focus te kunnen verleggen naar gezondheid en preventie en alleen dan kunnen we gezondheidsverschillen verkleinen, gezondheidsproblemen in de toekomst voorkomen en op termijn de groei van zorgkosten dempen.

Indien gewenst licht ik graag onze oproep aan u en de partijen toe.

Directeur publieke gezondheid